СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIII. Ч. 184. — НЮ ЙОРК і ДЖЕРЗІ СИТІ, середа, 19-го вересня 1945. No. 184. NEW YORK and JERSEY CITY, Wednesday, September 19, 1945. VOL. LIII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ — ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ — Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807 — THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA — FIVE CENTS ELSEWHERE

ПАЛАТА УХВАЛЮЄ ОДИН РІК ДЛЯ ВІЙСЬКОВИХ ДОБРОВОЛЬЦІВ

Всупереч плянам Військової Комісії палата репрезентантів ухвалила великою більшістю поправку до рекрутаційного закону, щоб добровольці, які зголошуються до військової служби, мали право виступити з війська по однім році. Це відноситься до таких вояків, котрі вже є у військовій службі принаймні 6 місяців і мають право повороту до цивільного життя. Комісія плянувала принимати таких вояків на 2-3 роки, коли коли вони добровільно зголосяться.

ПРОМИСЛОВЦІ ЖДУТЬ НАЛАДНАННЯ КРІЗИ ВІД УРЯДУ.

Власники автомобілевих підприємств у Дітройті звернулися до Вашинґтону за наладнанням відносин з робітниками, коли яких 80,000 наємців перестали працювати внаслідок страйків та локавту, а яких 300,-000 не мають праці внаслідок реконверзії. Юнії приготовляються до голосування над страйком, а президент приготовляється до акції. В тій цілі він приспішує реорґанізацію департаменту праці, щоб мати готовий апарат до наладнання відносин.

УРЯД МОЖЕ ПЕРЕБРАТИ ПРОДУКЦІЮ АВТ

Вашинґтонські урядові кола виявляють погляд, що зогляду на застій в автомобілевім промислі в Дітройті, федеральний уряд може, як учасі війни, перабрати під свій заряд фабрики авт. Вони того погляду, що воєнний закон Смита-Конелі дає президентови право перебрати фабрики „аж до кінця „ворогування", а після цього ще на 6 місяців додатково. Цей голос урядовців дався чути після того, як юнія Юнайтед Отомобил Воркерс оприлюднила, що призначує $4,000,000 на боротьбу за підвишку плати на 30%. Урядовці думають, що президент не вживатиме цього закону, хіба аж коли вичерпає всі інші засоби наладнання відносин між підприємцями й наємцями. Урядови не на руку веести підприємства. Деякі урядовці вітверто признають, що кінець війни застав уряд неприготованим на таке положення, бо нема відповідно наладженого урядового апарату до полагоджування спорів.

ДОМАГАЄТЬСЯ СТВОРЕННЯ ДЕПАРТАМЕНТУ ДЛЯ ДОСЛІДІВ.

Президент Американського Товариства Ґазетних Редакторів Джан С. Найт повернув із подорожі по Тихому океані і в Дітройті оприлюднив свої помічення про беспеченство Злучених Держав в Майбутности. Він піддав думку, щоб у Злучених Державах покликати до життя департамент для наукових розшуків, як спосіб забеспеки краю, а радше як засіб для недопущення до війни. Такий департамент, на його думку, був би доцільніший для заведення миру, ніж документи, підписані у Сан Франсиско. Згадуючи про зарядження ґен. МекАртура в Японії, Найт дораджував бути терпеливим і не накидатися на ґенерала за його надто лагідні розпорядки в Японії.

ЗА ПОКІНЧЕННЯ МОНОПОЛЮ В АЛЮМІНОВІМ ПРОМИСЛІ.

Знане в цілому краю підприємство виробу алюмінових продуктів, що існує під назвою АЛКОА (Алумінум Компані оф Америка) упродовж свого 48-літнього існування дійшло до такої сили, що дістало буквально монополь на ці вироби. Це довело до нездорових відносин і до великих зарібків для власників. Щоб уздоровити відносини ґенеральний прокуратор Злучених Держав Там С. Кларк вийшов з проєктом поділити це підприємство на цілу низку менших і в такий спосіб дати спромогу витворити конкуренцію на ринку алюміну. Алюмінум потрібний тепер при виробі автомобілів і тому ціна його повинна бути дешевша. Це можна осягнути, коли буде свобідна продукція.

АДМІРАЛ НИМИЦ ПРИБУВАЄ ДО КРАЮ.

Головний командант аліянтських морських сил на Пацифіку, американський адмірал Честер В. Нимиц, прибуде з початком жовтня до Вашинґтону, де його привитає уряд і громадські чинники як інших визначних воєнних провідників. На 9. жовтня місто Ню Йорк плянує для нього приняття, подібне, як уже видало в честь Айзенгавера й Вейнрайта.

ВЗИВАЄ ВЕРТАТИ ДОМІВ ЧЕХІВ ТА СЛОВАКІВ.

З нагоди кампанії за придбання фондів для Краєвого Военного Фонду між чесько-словацькою ґрупою виголосила промову до них у Ню Йорку пані Вейстил Шарп, яка щойно повернулася з дороги до Чехії. Тому, що там потрібно фахових робітників, вона взивала земляків вертатися до рідного краю.

Президент підтримує конечність помагати европейським народам

Президент Труман оприлюднив заяву, у якій стверджує конечність помагати знищеним війною народам Европи з фондів для ріліфу й регабілітації. Він звернув увагу, що в деяких околицях Европи буде багато терпінь серед надходячої зими, але цьому не можна цілковито зарадити. Америка посилає поміч Европі на скільки лише може, але лише на те, щоб утримати людей при життю, а не на те, щоб поправити їх долю, бо це неможливе.

Президент подрібно вичислив у своїй заяві кільки міліонів фунтів харчів та інших матеріялів потрбних до життя посилаеться із Злучених Держав, а при цій нагоді звернув увагу, що найгірше є з топливом, бо продукція вугілля в Европі ще не наладнана. Він висловив признання американському населенню за те, що розуміє нещастя Европи і підпомагає акцію уряду для злагодження розмірів нещастя.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ДІСТАНУТЬ МОРСЬКУ БАЗУ ВІД ЕКВАДОРУ

Для оборони Панамського Каналу Злучені Держави дістануть базу для своїх кораблів на острові Ґалапаґос, на Тихому океані від південно-американської републики Еквадор. Вже вчасі минулої війни Еквадор дав дозвіл Злученим Державам на уладження морської бази, а тепер продовжує контракт. У заміну за це Еквадор дістане із Злучених Держав через Імпортово-Експортовий Банк позичку у висоті $20,000,000 на переведення прилюдних робіт, а головно на розбудову доріг і морської пристані. Подробиць контракту не оприлюднено.

ГУВЕР ДАЄ РАДУ ДЛЯ НАЛАДНАННЯ СВІТОВИХ ДОВГІВ

Бувший президент Герберт Гувер виголосив у Шікаґо промову, в якій подав плян відложення сплати довгів з Ленд-Лізу на 5 літ. Після того часу Аліянти малиб вирішити, що з довгами зробити. Гувер є за те, щоб дальше давати Аліянтам позички з Америки, але лише готовими продуктами і в обмеженій кількости. Европа мусить розуміти, що 30,000,000 американських родин не всилі дати утримання 300,000,000 родин поза нею. Так, як світ зубожів після війни, так і Америка теж зубожіла і не може подолати всім потребам. Америка в першу чергу мусить подбати за себе, щоб могла дати поміч світови.

Сталін казав конґресменам, що хотів би дістати в Америці шість біліонів як позичку Советам

Ґрупа американських конґресменів, що студіює в Европі справу повоєнної відбудови, прибула до Москви і була на побаченню з ґенераліссімом Сталіном. Упродовж годинної розмови, що, як звідомляють, була „отверта і свобідна", Сталін розповідав про повоєнні потреби Росії та заявив, що Советський Союз рад би дістати в Злучених Державах позичку в сумі шість біліонів долярів.

НАРАЗІ НЕ ВЕЗЕ З МИРОВИМ ДОГОВОРОМ ДЛЯ ІТАЛІЇ

Теперішні наради Ради Міністрів заграничних справ пятьох потуг скінчаться на нічім, коли іде про найважнішу справу, для якої вони зійшлися. Тою справою є мировий договір з Італією. Міністри знову зійдуться на подібні наради за кілька тижнів, а за той час різні експерти будуть далі ту проблему студіювати і пробувати довести до згоди різні сили, що зголошують свої інтереси, які між собою колідують. На засіданню, як каже кореспондент часопису Ню Йорк Таймс, виголошував монольоґ Вячеслав Молотов, представник Советів. На кожних 20 мінут промови треба було 40 мінут, щоб це перевести на дві інші мови: англійську та французьку.

АСАМБЛЄЯ ОБЄДНАНИХ ДЕРЖАВ ЗІЙДЕТЬСЯ НАЙДАЛІ В ГРУДНІ

Едвард Р. Стетиніюс мол. виграв в екзекутивнім комітеті Організації Обєднаних Держав з цього боку, що приспішив збори Асамблеї цеї орґанізації. Тим способом буде скоро дана нагода всім державам мати слово в справі мира та в інших справах. Асамблея має зібратись на наради в справі зорґанізовання себе та в інших справах не далі як 4. грудня 1945.

ВБИТО 4,000,000 ЛЮДЕЙ В ОСВЄНЦІМІ, КАЖЕ ПРОКУРАТОР

Перед британським військовим судом зачалась судова росправа проти директора концентраційного табору в Освенцімі Йосифа Крамера та його 44 спільників в мордованню міліонів жертв націстівського злочинства. Прокуратор, полк. Т. М. Бекгавз, твердить, що з їх рук згинуло чотири міліони осіб. Попри Крамера, названого „бестією з Бельзен", відзначалась особливою жорстокістю жінка, Ірма Ґрезе, споміж тих 21 жінок, що тепер є на лаві обвинувачених за жорстокости і морди.

ЗАЧАЛИ ЗНОВ СУДИТИ ЛОРДА ГО ГО

Вилйема Джойса, націстичного радіового коментатора, що говорив проти Анґлії, судить суд в Лондоні за зраду, не узглядивши його оборони, що він є натуралізованим американським горожанином. Росправа зачалась в дні, коли в Парижі засуджено на смерть подібного французького радіового коментатора, Жана Пакі.

З ПОВОЄННИХ МРІЙ І ЧУДЕС.—В часі війни було багато мови про те, які то чудеса наступлять по війні, а все для вигоди людини. Тут бачимо плян великого комунікаційного центру, що має повстати в „місті мрій", себто в Толідо. З цього двірця виїзджатимуть надолі залізниці й автобуси, а згори вилітатимуть літаки, до яких підвезе елевейтор.

ҐЕН. МЕКАРТУР ОБОРОНЯЄ МЕТОДИ ОКУПАЦІЇ ЯПОНІЇ

Начальний командант аліянтських окупаційних сил в Японії, ґен. Доґлес МекАртур, заговорив про спосіб, в який переведено окупацію Японії. І то заговорив правдоподібно у відповіди тим, що ті методи критикують. Отже ґен. МекАртур ствердив, що тим способом, якого вжито, заощаджено Америці многі біліони долярів додаткового видатку, а крім того ще й міліони американських вояків, що замісць бути відісланими на Пацифік і до Японії, можуть бути тепер звільнені й вернути до своїх домів. Теж зменшено тим, казав ґен. МекАртур і саму довготу окупації.

ТРЕБА БУДЕ ТІЛЬКИ 200,000 ВОЯКІВ В ЯПОНІЇ!

Таке заявив ґен. МекАртур з тим додатком, що це буде можливим за яких шість місяців, коли справи упорядкуються і коли не зайдуть якісь непередбачені події. Ця заява, зложена в Токіо, як кажуть, викликала деяке здивовання збоку високих урядовців в департаменті стейту в Вашинґтоні. Вони думають, що воно може ослабити політичне становище Злучених Держав в Азії в часі, коли саме обговорюються важні політичні проблеми, що дотикають теж і Азії. Та, як можна догадуватись, ґен. МекАртур хотів мабуть тим підкреслити, що було би, якщоб він був поступав інакше.

ЧИСТКА В ЯПОНСЬКІМ КАБІНЕТІ.

Зачинаеться очищувати японський міністерський кабінет з непожаданих елементів, звязаних з тими, що були спричинниками війни, чи з японським мілітаризмом. Виразом цього є уступлення дотеперішного міністра заграничних справ Мамору Шіґеміцу. На його місце прийшов Шіґеру Йошіда, що сидів якийсь час у тюрмі за свою мирову пропаґанду. Він був таж передше японським амбасадором у Лондоні. Він, як кажуть, є нічим не звязаний з справою викликання війни з Злученими Державами.

ПОВЧАЮТЬ ЯПОНСЬКИХ ДІВЧАТ.

В японських ґазетах появляються поучення, як треба поводитись японським жінкам і дівчатам, а навіть як вбиратись, щоб не викликувати непожаданих коментарів збоку американських вояків і не давати соблазни, а тим самим не спричиняти різних неприємних і небажаних інцидентів. Назагал, як пишуть, є порядок і було тільки кілька випадків на сексуальному підложу, що треба було втручатись поліції.

ВЕЙНРАЙТ ЗА 20-ЛІТНЮ ОКУПАЦІЮ.

Ґен. Джонатан М. Вейнрайт, герой Кореґідору, промовляючи через радіо свої переживання, терпіння та роздумування в японському полоні, заявив, що треба буде окупувати Японію упродовж яких 20 років, заки навчиться японців нового, мирного, демократичного життя. Вейнрайт теж казав, щоб лишити вільну руку ґен. МекАртурови, а він уже дасть собі раду з усіми тими проблемами, що назрівають в Японії з титулу аліянтської окупації. Ґенерал згадував, як його простий японський вояк вдарив пять разів в лице. Роздумуючи над тим, чому таке сталось, прийшов до переконання, що японці брали американців за простакуватих людей і таким биттям хотіли показувати, що вони не є простакуваті, але вищі ніж англьо-саксонська раса.

ІСТОРІЯ ТАЙНИХ ТОРТУР У ШАНГАЮ.

Американські кореспонденти, діждавшись того часу, коли звільнено в Шангаю з Брідж Гавз останнього американського полоненого, зачали описувати страхіття цеї тюрми, в якій японці допускались неймовірних злочинств і тортур не тільки над китайцями і аліянтськими полоненими, але теж і над японськими вояками. Випалити горіючими сірниками хрест на тілі було ще легкою карою, бо тільки насмішкою на християнах і глумливим запитом, чому Христос не спішить на ратунок.

ЩЕ ПЕРЕД ПЕРЛ ГАРБОРОМ!

Шіґенорі Тоґо, що був японським міністром заграничних справ в часі вибуху і закінчення війни Японії з Америкою, заявив через свого зятя, що вiповідження війни було підписане японським цісарем Гіроґітом ще перед нападом японців на Перл Гарбор.

ЗАЧАЛИ ПЕРЕВИХОВУВАТИ ЯПОНЦІВ.

Американська влада роспочала в Японії акцію перевиховання японського народу при допомозі преси, радія, театру і школи. Перевиховання зачинаєсь від того, щоб японський нарід пізнав, що Японія завинила, що вибухла війна. А далі вказується японському народови шлях, по якому він повинен ступати, щоби стати вільним, мирним і демократичним. Перевиховання має обовязковий характер. В цій акції буде уряд намагатись дістати якнайбільшу кооперацію збоку самих японців. Головний натиск буде кладений теж на те, щоб японці зрозуміли, що це значить бути свобідним народом.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодинока число три центи.		Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
на пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сиґі і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75
Число з суботи (з анґлійською Частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ЯК ПОЗИЧАТИ, ТО НА ЩО?

З усіх сторін звертаються до Америки за ратунком і позичками. І то не тільки малі й слабі держави, але й потуги. А ті останні то навіть — у першу чергу.

Як з цього вийти, як до того поставитись?

Це є питання, яке стоїть сьогодня перед нашим урядом і перед цілою суспільністю в такому часі, коли нам самим не можливо збалянсувати наш власний державний буджет. Бо забере ще багато років у нас самих, заки буде можна завести таку господарку, в якій податковий прихід буде покривати видатки. Того нині нема. Та це цілком зрозуміле. Щойно скінчилася війна, що коштувала нас триста біліонів долярів, а до тої велитенської суми прийдеться ще додати нові десятки біліонів, що їх треба буде на виплати при звільненню ветеранів зо служби та на позички, що малиб уможливити їм перехід до мирного життя.

Та поминаючи це, треба таки помагати, бо ми в Америці набрали такого переконання, що глядячи в далеку будуччину нам буде таки ліпше, коли всюди в світі піде до ліпшого, коли всюди піднесеться життєвий стандард. Отже, виходячи з такого заложення, а воно вже загально приняте, нам треба самим підніматись, а рівночасно помагати іншим державам, щоб і вони піднеслися якнайскорше теж і економічно.

Отсе є та підстава, на якій ведуться в Вашинґтоні переговори в справі більшої позички Анґлії. Те саме заважує і на позичках, що їх даємо Совєтам.

Та тепер приходимо до такої справи, яка дійсно турбує уми американців. А це, чи гроші, позичені Америкою, підуть дійсно на мирну розбудову, на піднесення мирної продукції, на поліпшення життєвого стандарду населення, чи може на інші цілі. Дехто підносить, що Анґлія готова закріпляти тими грішми свої політичні впливи, даючи позички Франції, чи іншим европейським державам. Знов про Совєти — і це найважніше — кажуть, що американська поміч піде на такі цілі, які скріпляють совєтський, тоталітарний режім, а далі на совєтську армію та таке, що треба вважати воєнною підготовкою. Звертається увагу на те, що в Совєтах, хоч війна покінчена, демобілізація іде дуже поволи, що там закріплюється сила мілітарної касти і т. п.

Отже так є, що назагал немає спротиву проти позичок, коли тими позичками можна поратувати маси населення якихсь країв, що потерпіли від війни, як от в Анґлії, чи в Совєтах, де приноровлювано систему „обсмаленої" землі й цілковито ограблено населення, як от в Україні. Позички треба давати, так кажуть, бо Америка таки найбагатша ще країна в світі, але рівночасно треба застерегти собі контролю над тим, на що ті позички будуть вжиті. І не давати їх на скріплення диктатур і імперіялістів, а тільки на поліпшення долі потерпівшого від війни населення.

Якою поверне наша молодь з цеї війни?

Кожного дня відпускає армія тисячі вояків до дому. До наступного липня вже буде їх в дома шість міліонів. З поворотом цих вояків до цивільного життя виринає багато питань, на які суспільність шукає відповіди. Саме тепер багато дискутується над питанням, якою буде ця молодь, що вертає до нас. Деякі висказують побоювання, що жорстокости й безправства цеї війни були такі великі, що міжнародні правила ведення війни, які повинні обовязувати воюючі сторони, були так нехтовані, що те все може залишити на вояках дуже відємні впливи. Може відбитись дуже зле на характерах та на дальшому житті й поступованні цих молодих людей, що пережили ці воєнні страхіття. Та з другої сторони величезна більшість виховників, провідників та взагалі громадянства є цеї думки, що якраз ця війна залишить у вояків більше позитивних, ніж відємних прикмет, бо вона виробила в них інше поняття на життя. Постійна небеспека, часте наражуванняся на смерть, крайні невигоди, зроблять тепер це життя більше вартісним, серіознішим і таким, що його треба цінити та бути вдоволеним навіть тоді, як приходиться стрінути з якоюсь життєвою невдачею, як усьо не буде нам іти так, як ми сподівались.

Нам, американським українцям, особливо цікаво ще знати, якою верне наша молодь з цеї війни. Чи буде вона брати участь в громадському житті? Чи верне вона до давних Молодечих Ліґ, до скликування Зїздів Молоді, до давної громадської праці? Чи буде творити орґанізаційне життя на давних основах, чи може це життя прибере зовсім інші форми? Чи буде цікавитись життям американських українців та долею поневоленого українського народу, чи може зовсім залишить таку працю?

Відповідь на ці питання дасть сама молодь, та все таки й ми можемо вже заздалегідь сказати, що ця відповідь буде певно скорше позитивною, як неґативною. Так думати дають нам підставу от хочби ці листи, які надсилали і надсилають вояки з різних військових частин і різних країв, а зокрема з Европи, де ці вояки мали нагоду стрічатись з українськими жертвами націстівського й комуністичного терору, говорити з ними та перенятись їх ідеалізмом, їх непохитним і незломним духом та вірою в кращу будучність українського народу.

Між цею молодю, що поверне, буде пять тисяч молодих членів У. Н. Союзу. Багато з цеї молоді занимали провідні місця не тільки в загальних молодечих орґанізаціях, але також в головнім заряді У. Н. Союзу та по Союзових відділах молоді. Бож Союз мав перед цею війною вже 60 відділів, що були зложені зо самої молоді та заряджувані самою молодю! Коли війна забрала провідних одиниць з цих відділів, то більша частина з таких молодечих відділів перестали існувати як окремі молодечі тіла.

Тепер, для нас Союзовців, важним є питання, чи ці вояки, що походили зо Союзових рядів молоді, вернуть знова до цеї Союзової праці, яку їм війна перервала. Відповідь на це питання залежить не тільки від самої молоді, але також від нас усіх Союзовців, що є членами чи урядниками цеї орґанізації. Власне ми повинні помогти цим молодим людям віднайти себе в Союзовому житті, бо їм не буде легко вертатись до такої звичайної, буденної праці, як відбування мітинґів, колектування вкладок, орґанізування нових членів. Цей перехід до орґанізаційного життя ми їм улекшимо, коли не будемо ставити їм ніяких перешкод, коли викажемо супроти них належний такт та вирозуміння, коли не зразимо їх, а пристосуємось до того, що тепер матимемо перед собою вправді ще молодих людей, та зате більше досвідчених, загартованих та більше зрілих від цих, що ми їх знали, як вони від нас відходили.

При нашій помочі й нашім вирозумінню вони возьмуться до цеї Союзової праці, яку їм перервала війна. Вони кинуться у вир орґанізаційного життя, бо скоро переконаються, що якраз їхня активність в такому життю поможе їм у великій мірі затерти в памяти марево та страхіття цеї війни. Вони возьмуться до праці, та поведуть її ще краще, як це було колись, кілька літ тому, коли то в них не було ще належного досвіду та потрібної витривалости. Згадані тут листи, що походять головно від вояків, які якраз є членами У. Н. Союзу, кажуть нам у таке вірити.

Д. Галичин.

За „тверду" чи „мягку" руку супроти Японії?

Від кількох днів дається відчувати сильний натиск на уряд у Вашинґтоні й аліянтську окупаційну владу в Японії, зокрема на ґен. Доґлеса МекАртура, щоби виявити острішу руку супроти японського цісаря, а далі супроти японців взагалі. Себто таку, щоби всі в Японії відчули, що вони є переможені, та що в Японії хто інший тепер „босом". А далі, щоби всі відчули, що немає ніякого повороту до минулого.

Якщо такі натиски походять від американських полонених, що витерпіли на собі стільки японських звірств, то це є цілком природним. Коли на таке настає ґен. Вейнрайт, що зазнав кількалітніх терпінь у японськім полоні, то це є навіть вказаним, щоби заговорила того роду людина, що добре приглянулась, з яким народом маємо до діла, а властиво з якою пануючою клікою.

Але так є, як стверджує в Ню Йорк Таймс Едвин Л. Джеймс, що ті „натиски" походять головно від „червоних" і „почервонілих", себто від комуністів і комунізуючих! А що в них завжди все робиться по наказу згори, то і та „ударна кампанія" певно має якісь пляни, покищо секретні, звернені не так для добра Америки, але для чогось іншого... Тим більше, що ті, що витерпіли в Японії, цілком погоджуються з тактикою ґен. МекАртура, як от ґен. Вейнрайт.

Та залишаючи комуністів на боці, питання, як треба аліянтам повести себе в Японії, дуже важне. Особливо важне для нас, американців, бо ціла та справа звалена на американські плечі не тільки щодо коштів окупації й війська, але й щодо проводу і відповідальности за те, що станеться.

Нам здається, що на питання, як себе повести, мягко чи твердо, буде найкраще, коли відповімо: Поведім себе розумно! Поведім себе так, щоби була з того користь для Америки, а потім і для Японії самої, її сусідів, то того миролюбного світа, до якого має бути Японія згодом допущена.

Правда, цей „син сонця", чи хто він там, що є японським цісарем, є в наших очах пережитком. Тому, якщоб виявилось, що він є на перешкоді до нового ладу в Японії, то він повинен бути, на нашу думку, рішучо усунений. Але якщо так є, що мілітарна кліка і февдальний устрій не є так тісно звязані з особою цісаря, як це дехто представляє, та якщо вони можуть бути знищені й при цісарі, то нема причини відбирати японському народови його вірування в святість особи цісаря, якщо він захоче надалі так вірити. Навіть тоді, як перейде еволюцію політичну і соціяльну і матиме вільну волю без страху перемінити Японію на републику.

Наразі ґен. МекАртур доказав просто чуда, занявши з горсткою американських вояків майже цілу Японію та отворивши свою начальну кватиру в самому Токйо, недалеко „святого" місця японського цісаря, який тепер одержує від нього прикази.

Дуже можливо, що дехто надіявся чогось іншого, що бажав собі проливу крови, замішання, а то й довгої боротьби в самій Японії. Вислід такої боротьби був би вправді нашою перемогою, але дальші наслідки могли би бути дуже небажані. Значить, що міг був бути новий клопіт для Америки, новий пролив крови, в тому і американської.

Але так не сталося! І за те належиться признання урядови в Вашинґтоні й ґен. МекАртурови. Вони руководились розумом. І саме тим піднесли американський престіж в Японії, Азії й в світі. І заощадили американському народови можливо багато людських жертв.

Америка показала, що вміє вивязатись з такого міжнародного завдання, якого досі не мала, бо вона на нікого не нападала, нікого не загарбувала. З завдання надзвичайно тяжкого і складного, бо таким є окупація Японії чужинцями, чого в цьому краю не було від кількох тисяч літ.

До цього треба додати, що окупація зачалась в такому часі, коли цей край мав в самій Японії три міліони війська, що було готове боротись до останньої каплі крови за цісаря і край. Та цісар зарядив здатись і воно здалося.

Можна припускати і найгірше, коли думати про задні думки японського проводу, що дуже можливо, хоче наразі у всьому піддаватись, щоби тільки позбутись якнайскорше чужинців з краю. Та нема причини показувати дуже „остру" руку так довго, як довго виконуються усі роспорядки аліянтської влади. Ніякий розумний командант не бравсяб у чужому краю провокувати населення без потреби, та ще тоді, коли він не має і відповідної військової сили. Ввійшовши на землю, що цілком відмінна від тої, на якій він виріс і виховався, та де люди інакше думають і відчувають, бо так їх століттями виховували, він відразу не брався би за такі переміни, яких нарід просто не може зрозуміти. І то ще тоді, коли не міг би з тою силою, яку має до розпорядимости, навіть припинити бунту проти таких розпорядків.

Перша і найважніша справа в Японії, якої здійснення є передумовою нового ладу, є цілковите знищення японського мілітаризму. Не легка то справа. Спершу треба, щоб вернуло до сім міліонів вояків і офіцирів до цивільних занять. Далі треба знищити найважніші осередки мілітаризму, штаби, мілітарні академії й інші військові школи і т. п. А те все вже діється. А потім доперва наступить довший процес перевиховання народу.

Треба теж потягнути перед суд і покарати найважніших спричинників війни та воєнних злочинців. Початок уже зроблений. Одні як бачимо, самі себе усувають себегубствами, другі вже арештовані, а треті на лісті.

Заведено теж цензуру над тим, що передається японському населенню через радіо, чи через пресу. Значить, що вже зачато вияснювати масам населення, кому це воно має завдячувати оте нещастя, що спало на нього. Зачато теж йому представляти, що його жде, коли вступить на новий шлях демократичного життя.

Нам здається, що це є реальний шлях, по якім ступаємо в Японії. Коби тільки далі так усе легко розвязувалось, як досі!

ФІЛЬОСОФИ БРЕХНІ

Опінія про американських большевиків, висловлена перед двома місяцями панею Еленор Рузвелтовою, що вони плекають фільософію брехні, находить потвердження на кожному кроці. Лише наївні і незрілі люди можуть вірити в те, що пишуть американські большевики та вважати за правду ті твердження, які вони поширюють. Навпаки, обізнані зо справою знають, що ціль комуно-большевиків в Америці є постійно нападати на когось і на щось, і тим відвертати увагу від своїх власних цілей.

Під теперішню пору наше громадянство має нагоду докладно переконатися про большевицьку фільософію брехні в тому, що наші большевики оклеветують усіх тих, хто займається акцією допомоги нашим рідним в Европі, а саму допомогову акцію представляють, як якийсь злочин або обманство. Це робиться на те, щоб виконати намір московського уряду і прискорити цілковите винищення українських скитальців, що опинилися поза обсягом хижих пазурів московської диктатури.

Що метода брехні є загальною методою комуно-большевиків по цілому світі, потверджує знаний американський колюмніст Джордж Е. Соколски, який помістив 11. вересня статтю під заг. „Комуністи є смішні", а в ній згадує про підтримку комуністів для кандидата на посадника Ню Йорку О'Дваєра. Про комуністів пише Соколски таке:

„Знаючи „комів" як крутарів, що у всіх справах стають на всіх боках, я заглянув у рекорд. І тепер знову показується те, як то перше з ними бувало. Вони мусять вийти на світ, як звичайні брехуни. Вони називають кожного противника О'Дваєра, що тепер він є кандидатом Дюїя або Гувера. Але в 1941 р., коли він кандидував проти Фіорела Ля Ґвардії, то вони представляли О'Дваєра, що це Гітлерів кандидат.

„Я хочу піднести це, що я не вірю в ніодне слово з того, що комуністи казали колись, або кажуть тепер. Це загально звісне, що вони неспосібні до правди. Бо от що вони писали про теперішнього кандидата (О'Дваєра) на мейора ще в р. 1941:...„Хто попирає його кандидатуру„ той належить до прихильників комітету Америка Фирст, або до антисемітів, або каґліністів і бундистів, а всі вони це пяті колюмністи і гітлерівці..." А комуністичний ніґерський провідник Джеймс В. Форд так писав: „О'Дваер каже, що він підтримує Рузвелта. Чому він таке говорить? Тому, що він таким підступом хоче дістати проти-націстичні голоси..."

„Ось, в чому діло. Нема спо-

ОЛЕКСАНДЕР ЛУГОВИЙ

БЕЗХАТНИЙ

(Повість з іміґрантського життя в Канаді, нагороджена на Літературнім Конкурсі У. Н. Союзу).

78)

Часи Козацької України позначилися збагаченням українського населення. Жвава торгівля провадилася з усіма знаними тоді державами. Певно відомо про торгівельні звязки з Британією у часах гетьманів Полуботка і Апостола. Є вістки про торговельні звязки України з країнами Американського континенту...

Прийшла московська опіка. Міліонами десятин землі заволоділи московські й польські магнати. Український селянин відбував панщину по шість і по сім днів на тиждень. На себе й свою родину міг працювати тільки ніччю. Коштом українських багатств Московщина зростала в силу, ставала першорядною потугою світу, а Україна занепадала. За шість літ страшної Бироновщини Москва забрала з України близько пятьсот тисяч коней, коло трьох міліонів волів, корів і овець забрано близько двацять міліонів. За тих шість літ забрала коло двіста міліонів пудів хліба, вимордувала близько триста вісімдесять тисяч українських селян. Українське селянство примирало з голоду на непосильній панщині, а Україна обернулася в кормительку цілої Европи. Сталося так, як Шевченко писав: — „під тином опухла дитина із голоду мре, а мати пшеницю на панщині жне".

З року в рік російський уряд виплачував українським збіжжам свої закордонні довги. І знов бачимо такеж явище, що й з давною Польщею. Видасть Україна добрий урожай — російський рубель цiниться високо. Недорід в Україні — і російський рубель котиться вниз, тратить тисячі відсотків своєї номінальної авартости. В часах царювання Катерини Другої рубель хитався між півтори до дві тисячі відсотків нижче своєї вартости. Отже, українська земля втримувала також структуру величезної російської імперії.

Розхвалена на всі лади реформа визволення селян з кріпацтва, 1861 року на ділі звільнила селян від землі. По всій Україні в середньому відобрано від селян сорок відсотків землі, якою селяни в кріпацьких часах розпоряджували. Число безземельних зросло наполовину, бо земельних наділів позбавлено обслугу панських фільварків. А в той самий час уряд роздавав сотки тисяч української землі німецьким кольоністам, втікачам болгарам, сербам і румунам. Господар землі ставав батраком у знайди-чужинця. Всякі залишки збіжжа уряд дбайливо визбирував, висилав за кордон. В останних роках перед війною російський уряд експортував українського хліба пересічно по сто двацять до сто вісімдесять міліонів пудів кожного роук.

Ось по яких причинах Україна стала „невідємною частиною" російської імперії, якою та імперія не булаб, — монархістична, републиканська чи комуністична. Українців винищується всякими засобами, бо на місце кровних українців російська влада натворила українців нових, українців без каплі української крови. Кожний зайда-чужинець, осілий на українській землі набуває всі права українського торожанства, проживши пів року в Україні, може бути вибраний до найвищих, українських нібито, урядів... По тих причинах витворено в Україні штучний голод. Голод охопив всі українські провінції, та не чути щось про голод в Московщині, де в урожайні навіть роки заможний селянин мав свого хліба до Великодня, бідніший від жнив до Різдвяних свят. Були й такі хлібороби в Московщині, що мали свого хліба на місяць, два після жнив. Вся новітня російська імперія українським хлібом обжирається, домпує за безцін за кордони, а от, продуцент того хліба мре з голоду... Це українцям; деб вони не були, треба порозуміти і належно до того поставитися. Необхідна поміч і то негайна. Необхідний однодушний протест всеї української еміґрації проти виголоджування. І нехай кожний слухач і слухачка спитає свого національного сумління й чести, що у даний мент має він чи вона діяти? Відповідь кожний гідний українець знайде самий...

Скінчив і відійшов на бік. Кілька хвиль панувала мертва тишина. Не сподівався Безхатний звичайних оплесків, — хвиля занадто поважна, приголомшуюча. Потерпав, чи зрозуміли його мову. Аж повільно полізли фармерські спрацьовані руки до кишень, без слів виймали пятки, двійки і однодолярівки з гаманців, мовчки клали на стіл перед непоспіваючою жертв записувати президією. Зібрано сто сорок сім долярів. Та не знав ніхто, що з тими грішми робити, куди їх вислати. Не знав того і самий Безхатний. Запропонував вислати Міжнародному Червоному Хрестови у Брюселі для голодуючих у Східній Україні. По збірці вийшов ще один промовець, член президії, зібрати „лепту" для промовця, — мовляв, промовцеви на подорож, бож кріза, на жнивах тепер заробітки малі... Безхатний з місця заперечив:

(Дальше буде).

ЩО ПИШУТЬ?

Один з головних радних Українського Народного Союзу переслав нам оригінального листа, що його одержав один з наших громадян, що має сина в американській армії в Европі. Лист підписаний чотирома молодими українцями з Східної України, які тепер знаходяться на німецькій території під американською окупацією. Отсей лист, висланий до Америки 7. липня б. р., передруковуємо вцілости.

• • •

Пишемо до Вас пару слів, а перші слова поздоровлення: Слава Ісусу Христу...

Ми є українські юнаки, що вже по 2—3 роки виїхали з хати. Нас німці забрали від тата й мами роздягненими і роззутими, привезли нас у Німеччину і віддали нас до фабрик та заводів. Тут ми важко й багато працювали, але завжди були голодні й ходили в черевиках з дерев'яною золівкою. Коли прийшла американська армія, ми мали вільний виїзд до свого рідного краю, на нашу колись цвітучу Україну. Алеж ми там їхати не хочемо, де панують большевики і їхній режім.

Українці, що живуть далеко від рідного краю, може чули хоч одно або два слова, що ділось на Україні під большевицькою Росією за 1939 рік. Большевицька зграя на чолі із своїми комуністами в Москві знищили за одну лише зиму того року міліони нашого українського люду голодом. Там, де такі плодючі поля, де найліпший ґрунт-чорнозем, там гинув люд без крихти хліба, мати голодна їла свою дитину, чоловік опухлий з голоду кидався наче звір на другого і його зїдав. Внаслідок цього сотні тисяч сіл і місточок заросли бурянами, не стало і людського сліду. Це був Страшний Суд, про який писано в Біблії.

Я це бачив на свої очи, но я певний, що Ви мені не повірите. Одначе я мушу писати так, як воно було. Я переходив такі села, де не було жадної живої душі й мені не було страшно, бо я знав, що сьогодні я живу, а завтра Бог знає, що зо мною станеться. На моїх очах такою страшною смертю померло троє, а це тато, сестра і дідусь. Умираючи, просили в мене їсти, но я нічого не мав і самий був голодний. Я говорив до них: „Ви сьогодні повмираєте, то ви щасливі, а я ще остануся на муку".

Коли я пишу Вам цього листа, то мене заливають гіркі сльози, бо я не знаю, що тепер є з мамою і сестричкою, які тепер знову під большевиками мучаться.

Після того страшного 1939. року кацапи-росіяни стали населяти наш край людьми із Сибіру, а щоб їм затуманити очі, казали, що наші люди вимерли від тифу. Кацапи-росіяни разом з комуністами прагнуть уже давно, щоб знищити наш український нарід і щоб з України зробити Росію.

Я маю 24 роки, я ще дуже молодий, але зазнав багато горя. Мені мій дідусь розповідав, коли я був ще малим, як наш нарід добре жив колись... але я цього не зазнав. Я тільки зазнав, як наш нарід страдав за 24 роки большевицького панування, скільки вони винищили самих найліпших синів України, як вони по звірськи розправлялися ц нашим духовенством, як вони їх закованих гнали на Сибір, а відти уже не повернувся ні один до хати. З Божих храмів, як церков та костелів, поробили кіно-театри або маґазини і ховали там колгоспне (громадське) збіжжа. Діти пароджувалися нехрещеними, молоді жили невінчані, а за Бога ніхто не смів сказати ні пів слова. В хаті не можна було держати образа, забороняли читати Євангелію, а як хто що мав, то мусів ховатися. Як довідалися, то карали по 10 років каторги в Сибірі.

Коли вибухла ця війна, то наш нарід молив Бога день і ніч, аби розбили цих антихристів. Навіть ждали німців, бо думали, що вони принесуть нам волю і створять нам життя. За недовгий час німці прийшли до нас, а згодом заняли цілі терени України. В перших днях відкрили нам церкви, дали для людей ту землю, яку займав колгосп, а потім як наложили контінґент, то нарід не міг виконати; усе мусів віддати державі, а самий остати голодним.

І так опинилася Україна під німецьким бичем. Тисячі українських людей, які не хотіли провадити боротьби за комуністів і москалів, дісталися до німецького полону. Тут німці поморили їх голодом у таких великих таборах, як наприклад Київ, Львів, Тернопіль, Житомір, Винниця. Щоденно вмирали з голоду 500-700 людей. Їх вивозили до ями і не закривали. Це ділося в рр. 1941-1942. Разом по таборах загинуло до 900,000 український козаків.

Наш нарід став гуртуватися в загони і псувати німакам залізниці, мости, і т. п., а згодом виникло військо — Українська Повстанча Армія — „У. П. А.". Вона діяла в лісах ні на користь большевиків ані німців, а боролась за Самостійну Україну... під проводом Сина України, Степана Бандери... Тепер, коли вже війна закінчена, то большевики кинули всі свої сили, щоб розбити цю армію, яка діяла до цих пір.

Коли німаки втікали з України, вони палили міста, села, старинні Божі храми, школи, тощо. Зараз наша Ненька Україна є знищена так, якою вона не була ніколи...

Багато людей, які тікають від большевії під американців або анґлійців, розповідають, що зараз діється на Україні. Москалі вивозять наших українців у Сибір, а сибірських москалів поселюють на нашій батьківщині. Цим вони вже донищуть цілком наш нарід...

Такі великі країни, як Америка й Анґлія, собі не уявляють, що собою представляє комунізм і що прагне уже від 200 років москалями поневолений український нарід добути для себе. Уже померли міліони синів за волю України, і вмирають ще й нині як герої із словами „Хай живе Україна і слава і воля; ще нам, браття молодії, усміхнеться доля..."

Ми всі чотири ждемо від Вас якоїсь поради і помочи для нас. Як що Ви можете нам помогти вступити до американського війська, то будь ласка вишліть нам письма. Ми Вас дуже благаємо. Наразі ми працюємо при військовій кухні, але не хочемо вертатися до большевії в ніякім разі: Ми випадково стрінулися з Вашим сином, котрий дав нам адресу і нам багато розповів. Ми ждемо від Вас листа, як від рідного тата. Кінчаємо листа і просимо Вас і всіх українців, щоб молились за наш нарід, який мучиться в большевицькій неволі. Оставайте з Богом. Слава Ісусу Христу.

собу довідуватися, звідки ці комуністи виходять. Так само вчасі війни вони всі стали патріотами, говорили про Тамеса Джеферсона, про Тама Пейна та про Аврама Линколна. Теперже вони все те викинули і знову стоять за світову революцію і виключно за підтримку для Совєтської Росії. А всі їх літературні письмаки та радіо-коментатори вмовлятюь в наших громадян, що вони мають робити, а головно, щоб передати світови спосіб виробу атомової бомби, я думаю, що на те, щоб нас можна швидко висадити в повітря.

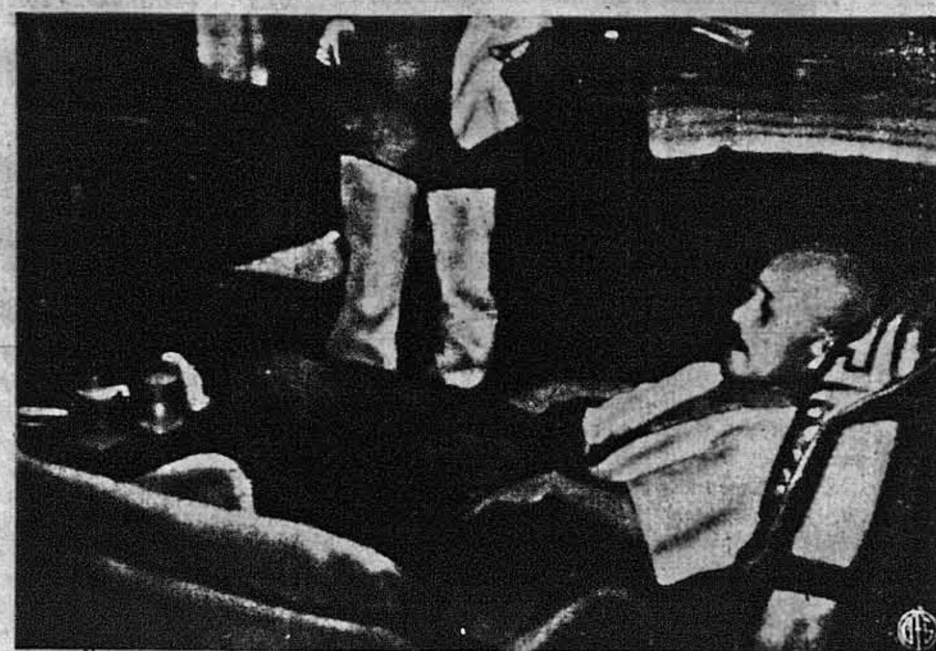
„Я нераз дивувався, що це за мозок у людини, яка зміняє своє становище на розказ екзекутивного комітету. От наприклад, коли Ирла Бравдера викинули псам на поталу, а передали провід Фостерови, і коли то один по другім комуністи писали до ґазети Дейлі Воркер, відхрещуючися від нього морально і духово і тим відпекувалися від всякого сліду приличности. Я ніколи добре не розумів славних московських процесів, коли то справжні великі провідники російської революції признавалися до всякої форми злоби, включаючи й зраду, хоч це було очевидне, що їх сповідь не була правдива.

„Одначе ми були свідками такого самого явища в Ню Йорку серед далеко меншого нарибку, що живе в свобідній Америці, і має охорону американського права й американського суду. Вони упідлили себе, називали себе дурнями і брехунами на розказ чужоземного диктату... Вони лише вилися в поросі і повзали.

„І та повзвюча марнота тепер наказує американцям, кого вони мають вибирати посадником Ню Йорку, а наступного року, вони будуть наказувати, кого американці мають вибирати до конґресу.

„Є лише одно правило, яким без небеспеки можуть руководитися американці, а це: Коли комуністи підтримують якогось кандидата, то голосуйте проти нього, безогляду на це, до якої партії він належить''.

Подібне треба сказати громадянам українського роду: Як лише комуністи починають якусь справу поборювати, то знайте, що це є засуд Москви на щось добре. Тому ідіть туди, куди каже вам іти ваше серце, ваше сумління.

ТАКИ ПРИХОДИТЬ ДО ЗДОРОВЛЯ!—Ґен. Гідекі Тожо, японський премієр в часі нападу японців на Перл Гарбор, що очолює листу военних кримінальних злочинців, приходить у шпиталі до здоровля по спробі поповнити самогубство. Сцена, яка перед нами, представляє момент зараз по пострілі. Тожа ратують, бо хочуть судити.

Чи зможе земля виживити своїх дітей?

На це дає відповідь Служба Збереження Земельної Почви при департаменті рільництва Злучених Держав після побіжно переведеного досліду в цілому світі. Відповідь така: „Вже нема повного достатку доброї плодовитої почви для прохарчування і зодягнення народів світу. Поправді, нема вже ні одного акра землі, який можнаб занедбати". Оцю заяву склав голова згаданої служби Гю Г. Бенет на зібранню Фармерського Клюбу в готелю Рузвелт у Ню Йорку ві второк 12. вересня 1945.

Бенет заявив, що 36 країв пеерводять консервацію почви від того часу, коли цей рух започаткували Злучені Держави, тобто від 1930. Каже Бенет: „Ми знаємо, що на світі обмаль почви. Її є ледви тільки, щоб виживити теперішнє покоління і то тоді, коли цієї почви вживається у властивий спосіб. А ми знаємо, що землі не використується якслід".

Ось у нашому краю в минулому століттю зруйновано 230,000,000 акрів земельної почви чи то внаслідок невластивого оброблювання, чи внаслідок сполікування. Це в шестеро більше простору, ніж займає стейт Ню Йорк. Злучені Держави обіймають лише 460,000,000 акрів доброї фармерської землі, яка може вигодутати і зодягнути усе наше населення, коли воно устійниться і коли почва буде законсервована.

Як промисловці, так і робітники на спілку з фармерами мають великий інтерес у почві нашого краю. Бизнесовці й промисловці вже починають доцінювати значіння врожайности землі і водної сили. Вони знають, що ці два чинники творять будучність нашої країни, а з нею і будучність світу. Харчі грали дуже важну ролю у виграннню перемоги і будуть мати великий вплив при виграннню миру. — Оце міркування Гю Бенета.

Він зясував працю для консервування почви в Злучених Державах. Служба для цієї цілн обіймає 763,000,000 акрів, поділених на 1,400 округ для консервації. Найбільшу відповідальність за консервацію взяли на себе фармері. На колірових мапах показував Бенет розміри знищення земельної почви внаслідок сполікування в нашому краю, у Венезуелі, Перу, Порто Ріко і в Африці.

AMERICAN + RED CROSS

ШПИТАЛЬ АМЕРИКАНСЬКОГО ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА В СМОЛЕНСЬКУ.

Перший з десяти шпиталів, дарованих Совєтському Союзові Американським Червоним Хрестом відкрито в серпні в Смоленську, в Російській С. С. Р.

Шпиталь у Смоленську ніби репрезентує цілу Америку, так само як і Американський Червоний Хрест, що має підтримку цілого народу. Предмети для оборудовання того шпиталю були зібрані з цілої країни: стерилізатори — з Шікаґа, вага — з Ню Йорку, печі — з Мінеаполіс, рентґеновські („екс-рей") машини — з Клівленду; ліки — з Бостону, Дітройту, Форту Ворт, Шікаґа, Балтимору, Індіянополіс, Брукліну, Філядельфії, Мемфісу, Мілвокі Нюарку, Медисону (Вискансин)) та з Белвю (Вискансин). Ліжка, простирала, ковдри дала армія Злучених Держав.

Подібні шпиталі заряджуються в Минську, Харкові, Симферополі, Севастополі, Вороніжу, Курську та в Сталіно. Крім того будуються дві санаторії біля Смоленська та Мінська.

ДИВНІ НОВИНИ

ПРОГРАЮЧИЙ ГРАЧ НЕ МІГ ДОВШЕ ВИТРИМАТИ

Видавець книжок Дж. Гершман грав у карти у приватній кімнаті готелю Делмоніко в Ню Йорку при Парк евеню і 59 вулиці. Ввесь час якось карта йому не йшла і він програв уже $2,300. Після того він не міг витримати, вхопив цілу талію карт і пігнав на двір. Тут охолонув із злости, почав приглядатися картам і завважав, що вони були позначені. Він пішов просто до поліції і показав карти. При тім він описав свого товариша гри. На підставі опису поліція арештувала Сидния Соловея, а коли його приведено до суду, не прибув на розправу Гершман. Ніхто не знає, що сталося з програними $2,300.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

НЮАРК, Н. ДЖ.

Продовжують допомогову акцію.

Допомоговий комітет при місцевій українській пресвитерській церкві, що складається з представників парохії, Українського Євангельського Освітнього Товариства, 371 відділу УНС і Товариства Матерей і Дочок, започаткував збірку на допомогу українським жертвам війни в місяці червні й дотепер зібрав уже 640 долярів. В липні вислано на руки Злученого Українсько-Американського Допомогового Комітету в Філядельфії $500. Спис жертводавців був поміщений у „Свободі" з 6. липня 1945.

Упродовж останніх двох місяців зібрано $107. Жертвували по $10: П. Грицишин, І. Бойчук, І. Костик, А. Пітула, П. Бемко, М. Ґрентус, М. Литвин; по $5: Г. Яцента-Ден Гарді, О. Яцента, І. Ухман, Д. Жидковський; по $3: П. Палубяк; по $2: Д. Воловина; по $1: М. Рудий, Д. Попіль, В. Будник, М. Голубовський. На зборах 371 відділу УНС зложили по $1: Катерина Ковальчук, І. Тарнавський, І. Богда. З суми проголошеної в „Свободі" з 6. липня осталося $33. Разом $135. Тепер вислано на руки Злученого Українсько-Американського Допомогового Комітету в Філядельфії $100. Збірку продовжуємо.

До комітету, що займається збіркою жертв, входять: Е. Онищук, І. Пасічник, І. Заблоцький, Ю. Баранюк, І. Петрів, Н. Яцентий, І. Паньків, Л. Стандрет. Годиться згадати, що дотепер найбільше жертв зібрав п. І. Пасічник. Колиб таких аґресивних колекторів було багато між американськими українцями, то наша допомогова акція стоялаб нині на висоті свойого завдання.

Оцим апелюю до українців доброї волі в Нюарку й околиці, а зокрема до всіх членів і прихильників тих орґанізацій, що їх представники входять у склад згаданого допомогового комітету, відноситься до вище згаданих громадян з повним довірям та щедро жертвувати на допомогу бездомним і голодним дітям України.

Юліян Баранюк, секр.

ЖЕРТВИ НА ПРАЦЮ УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ

На цілі Конґресового Комітету жертвували: Андрій Блащук з Дітройт, Міш., $25, замісць цвітів на могилу покійного свойого шваґра, проф. Івана Королишина.

United Ukrainian American Relief Committee
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa.

ВИЛКС-БЕРІ, ПА., І ОКОЛИЦЯ!

ПОВІДОМЛЕННЯ ДЛЯ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ: 29, 30, 48, 99, 154, 157, 169, 223, 278, 282, 319, 412, 419 і 424 про

ОРҐАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

що відбудуться

В НЕДІЛЮ, 23. ВЕРЕСНЯ (SEPTEMBER 23, 1945)

в годині 12. вполудне, зараз по Службі Божій

В ЦЕРКОВНІЙ САЛІ

635 NORTH RIVER STREET, WILKES-BARRE, PA.

На зборах будуть промовляти заступник головного предсідника **Г. Ґерман** і орґанізатор У. Н. Союзу **А. Маланчук.** Вони обгвоорять важні орґанізаційні справи, а тому урядники й члени вище згаданих відділів обовязково мають бути приявними на цих зборах, щоб спільно порадитись над добром нашої орґанізації.

Г. Ґерман, голова
Злученого Комітету Відділів У. Н. Союзу
Округи Вилкс-Беррі.

Союз Українських Канадійських Вояків за Морем

(Комунікат ч. 16. — Серпень, 1945).

1. Наступний Зїзд С. У. К. В. в Англії.

Наступний зїзд українсько-канадійських вояків відбудеться в домівці СУКВ в Лондоні в днях 9, 10 і 11-го листопада ц. р. При цій нагоді відбудеться урядове закриття домівки. По зїзді домівка буде дальше існувати так довго, як число українських вояків, користаючих з неї буде оправдувати її існовання. Хоч багато членів фундаторів і звичайних членів вже повернули до Канади, можна сподіватися, що число вояків на цім зїзді буде чотири до пять сот. На зїзд будуть запрошені визначні гості як канадійський предствавник п. Вінсент Мессей, покровителька СУКВ Лейді Твідсмюр та вищі представники головних війсьвових штабів.

2. Посилки й поміч для Домівки.

Від коли війна на европейському фронті закінчилася, є дуже замітне, що й поміч для домівки стала меншою. Всі певно представляють собі, що то вже по війні, та що мій Іван, чи Василь вже нині-завтра буде дома. Є навіть такі, що пишуть до нас і питають, коли вийти до поїзду. Однак, хоч війна вже закінчилася, **ми зараз дома не можливо, бо це** прямо не можливо. Розміщення всіх військових сил візьме рік часу або й більше. Жадучи в Англії на поворот нашим воякам дають тепер доволі відпустки як звичайно; а грошей їм не стає. Це дає їм нагоду на марнування часу й розпусту. **Тепер є більша потреба домівки як підчас війни.** Ця потреба буде дуже актуальна ще найменше шість місяців. Треба також мати на увазі всіх тих вояків, що остануть на континенті в окупаційній армії. В домівці тепер гостить кожного дня від 40 до 60 вояків. На кінець тижня все є від 60 до 100. В домівці приміщується до 50. Часто буває, що треба відправляти вояків через брак приміщення. Просимо всіх наших рідних і знакомих, товаришів та прихильників зробити спеціальне зусилля цих надходячих шість місяців для українських вояків за морем.

3. Децентралізація праці С. У. К. В.

З огляду на зріст організації й поширення праці, головна управа С. У. К. В. передала всі організаційні справи у Великій Британії, як рівночасно управу домівки, в руки Комітету СУКВ на Велику Британію. В склад цього Комітету входять капт. д-р М. Е. Луцик, з Торонто, Онт. — голова; капт. д-р П. Смильський, з Гамільтон (Давфін) — місто голова; панна М. Васьо, з Виніпеґ Біч, Ман. — секр.-кас.; капраль Анна Чернявська з Веґревіл, Альта. — управителька домівки; 1/кпрл. В. Читрин — Ґвелф, Онт., А. Кушніренко, Айтуна, Саск., капт. др. Д. Мельник, Едмонтон, Альта., капеляни о. М. Горошко й о. С. П. Симчич — дорачі члени.

Комітет цей підлягає Головній Управі СУКВ. Його обовязком є дбати про всі справи, які відносяться до Союзу у Великій Британії, включно з домівкою в Лондоні.

4. Представники С. У. К. В. в Канаді.

До цеї пори вже вернуло до Канади поважне число діяльних і заслужених членів управи СУКВ. Інші тепер в дорозі. Час від часу ми будемо проголошувати їх імена, щоби український загал в Канаді знав, до кого вдаватися в справах відносно вояків або бувших вояків. По змозі ці наші представники будуть відвідувати українські громади й будуть давати звіти та інформації про СУКВ.

5. Союз Українських Канадійських Ветеранів.

Для того, щоби всі бувші члени Союза Вояків, які вже повернули до Канади, не стратили контакту з нашим організаційним життям, на зїзді бувших вояків який відбувся у Виніпеґу, Ман., створено ініціятивний комітет для всіх повернувших вояків. Завданням цього комітету є: продовжувати працю й традицію союза вояків і опікуватися та заступати інтереси бувших вояків цеї війни. В склад цього комітету входять: голова — капт. І. Ю. Карасевич; заст. голови — С. Просоловський; секретар — В. Т. Грималюк; члени — Б. Черній, І. Свидук, А. Бабилюк, П. Козак.

Адреса:

Ukrainian Canadian Veterans Committee
715 McIntyre Bldg.
Winnipeg, Man.

Управа Союза Українських Канадійських Вояків звертається до всіх вояків українського походження, що вже повернули до Канади й що вже або скоро будуть звільнені з війська, **зголоситися негайно на вище подану адресу.** Для історі Кіанади й українського громадянства треба мати спис **кожного** українця й українки, які служили в канадійській армії.

Присилайте книжки!

Управа СУКВ отримала дозвіл пересилати друки, книжки та часописи на континент Европи, де з них можуть користати. **І користають** всі наші біженці. Потреба є велика й актуальна. Наші брати й сестри розсіяні по всій Европі прагнуть друкованого слова — вістей про світ. Всі посилки можна пересилати через домівку в Лондоні.

За управу Союзу Українських Канадійських Вояків за Морем:

Ф/Лт. Б. Панчук, голова.

SEEING his two squads of infantry pinned down by enemy machine-gun fire, Lt. Beryl R. Newman, Fargo, N. D., boldly advanced, wounding two with his Tommy gun and chasing two others into a house. When the latter two attempted to retake a gun, he killed them. Then he kicked in the door of the house and forced eleven armed enemy gunners to surrender. He was awarded the Medal of Honor. Victory Bond investments can support men in all services who made this drive for final victory.

U. S. Treasury Department

Коли робітник досягає 65 літ або помре

(Виготовлено Бюром Соціяльного Забезпечення).

Багато робітників не знає, що коли вони платять внески на соціяльне забезпечення, то ці гроші йдуть не тільки на пенсію на старі літа, але також на пенсію родині у випадку смерти робітника. Тому чимало осіб й родин, управнених на отримання пенсії, не зголошуються, або зголошуються пізно й тратять право на пенсію.

Федеральне забезпечення на старість та посмертне торкається не тільки старих людей, це є забезпечення для цілої родини. Місячна пенсія виплачується не тільки самому робітникови, коли він покине працю, маючи 65 літ, чи пізніше, але також й жінці, коли має 65 літ, та дітям до 18 літ, почне діставати місячну і залишить вдову й дітей, вони будуть діставати місячну пенсію, доки наймолодша дитина не досягне 18-літнього віку. Наколи вдова не має малолітних дітей, вона дістане зразу одноразову суму посмертного, а коли матиме 65 лт, почнеі дставати місячну пенсію, якщо не вийде заміж знову. Якщо померший не залишить ні жінки, ні дітей, посмертне дістануть його родичі.

Пенсія — одноразова, чи місячна — виплачується в тому випадку, коли робітник мав забезпечення. Проте, родина не може сама рішати, чи він мав забезпечення, чи ні. Якщо коли небудь, від 1-го січня 1937 року робітник працював в якомусь приватному підприємстві, як приміром — на фабриці, на заводі, в шахтах, крамниці, канцелярі, гараджу, банку, готелі, ресторані, на газоліновій стації — його родина має звернутися до місцевого відділу Бюра Соціяльного Забеспечення. Там вони дістануть, безплатно, всі необхідні інформації.

Бюро Соціяльного Забеспечення хотіло би, щоби кожний робітник сказав своїй родині про їх право на посмертне. Бюро підкреслює, що у випадку смерти робітника, родина має якнайскорше зголоситися до місцевого відділу. Посмертне може бути заплачене тільки за три минулих місяців по смерти робітника, отож наколи прохання про виплату зроблено за чотири місяці по смерти, то один місяць не рахуеться, за нього не платиться. Жадання на одноразову виплату посмертного має бути подане впродовж двох років по смерти робітника.

Коли робітник досягне 65 літ, він має звернутися до місцевого відділу Бюра Соціяльного Забезпечення. Лішпе, як він сам може зайти, але наколи не може, має написати листа й спитати про свою пенсію. Він це повинен зробити безогляду на те, чи скоро думає покидати працю. Є чимало справ, що торкаються його пенсії, які він повинен обмiркувати, обговорити. Тому Бюро радить, щоби робітник виповнив прохання на пенсію, коли досягне 65-літнього віку, хочби мав намір надалі працювати. В його інтересах обговорити справу з відповідним урядником Бюра, щоби дістати найбільшу пенсію, яку дозволяє закон.

Загальна Рада — ФЛІС.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Ню Йорк, Н. Й. — В проголошеній збірці на відчиті О. Іваха має бути: С. і С. Боднарчуки $15.

Дітройт, Міш. — В списі збірок на Український Вор Реліф має бути збірка з Дірборн в сумі $65.50, яку зібрала пані Здячик.

М. М., Шікаго, Ілл. — У такій справі треба, щоб хтось виголосив український допис і закликав наших людей в такий спосіб, щоби вони це добре зрозуміли. Там у Вас на Савт Сайд є такі люди. Поговоріть з ними. А друге: Як заповідаєте наради, подаючи місце і час, то це є вже звичайне, платне оголошення. Справа, яку порушуєте це льокальна справа. Будова шпиталю у Вашій окрузі є важна справа і вона повинна цікавити теж і українців як американських громадян. Та наради можна проголосити в церкві, чи інакше. А як хочете мати в ґазеті; то за таке оголошення треба заплатити, бо часопис має великий недобір з передплат, а щоб сяк так існувати мусить брати за такі, навіть не бизнесові, оголошення хоч те, що треба йому заплатити за чисту роботу.

ТАРЗАН, ч. 1248. Цінніша наго рода.

Коли д-р Брекевз дав Десії ликнути медицину, вони негайно помогла як чудо. Він тепер знав, що вона житиме.

Після того він гавкаючим тоном видав розказ і негайно потім вігналася ватага його невільників-прибічників. „Схопіть Тарзана!" — закричав Брекевз.

„Алеж тату, він вирятував моє життя!" — заклікала з негодуванням Десія. „Чиж у вас нема почуття вдячности?"

„Вдячність це глупота. Він мій ворог і він помре, але спеціяльним способом".